

Eindrapportage evaluatie project Innovatie Misdaad Analyse (IMA)

Amsterdam, 25 april 2002

Mireille Geldorp
Hette Tulner
Bram van Dijk

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Onderzoeksvragen	5
3	Pilot Limburg-Zuid	6
3.1	Inleiding	6
3.2	Fase 1: Ontwikkeling	6
3.3	Fase 2: Toepassing	8
3.3.1	Projectplan	8
3.3.2	Lokale projectleiding	9
3.3.3	Automatisering	10
3.3.4	Herbezoekteams	11
3.3.5	Daderinterviews	14
3.3.6	Analyse data fase 2	14
3.3.7	Verbeterpunten	14
3.4	Fase 3: Implementatie	15
4	Landelijke verbreding	17
5	Conclusies en advies	20

1 Inleiding

Op initiatief en onder verantwoording van het Expertisecentrum Woningcriminaliteit (EWC) van het Nederlands Politie Instituut (NPI) is in de loop van 1998 het project Innovatie Misdaad Analyse (IMA) van start gegaan. IMA is een van de 19 projecten uit het Kwaliteitsprogramma Veilig Wonen, dat werd opgesteld naar aanleiding van een uitgebreid onderzoek naar de aanpak van woningcriminaliteit door de politie in Nederland¹.

Het project kent vier doelstellingen, die in het projectplan als volgt werden geformuleerd:

1. het verkrijgen van een *verdiept inzicht* in de samenhang tussen dadertypologieën, m.o.'s, slachtoffertypologieën, de ruimtelijke spreiding en situationele kenmerken van woninginbraak door
2. het scheppen van *randvoorwaarden* voor het uitvoeren van strategische misdaadanalyse in een beperkt aantal pilotkorpsets en
3. de (door)ontwikkeling en toepassing van *innovatieve methoden*, technieken en technologieën voor strategische misdaadanalyse.

De vierde doelstelling werd in mindere mate geëxpliciteerd, maar kan als volgt worden omschreven:

4. het binnen de pilotregio's *benutten van de resultaten* van de uitgevoerde analyses bij zowel beleidsontwikkeling als uitvoerende politiewerkzaamheden.

Het korps Limburg-Zuid heeft als pilotlocatie vanaf de start deel uitgemaakt van het IMA. Aanvankelijk hadden ook twee andere politiekorpsen zich aangemeld voor deelname aan het IMA. Deze trokken zich echter vrij snel terug. Een vierde korps, IJsselland, raakte later bij het project betrokken. Inmiddels is het einde van het project in zicht, althans voorzover het de betrokkenheid van het EWC betreft, dat eind dit jaar zal ophouden te bestaan. Binnen dat kader is een eindevaluatie van het project uitgevoerd door DSP.

In een eerdere rapportage werd verslag gedaan van de voortgang van de pilot in Limburg-Zuid, evenals van de resultaten van de werving van andere korpsen ten behoeve van het project. IJsselland was op dat moment nog niet betrokken bij IMA². In het voorjaar van het vorige kalenderjaar is in overleg met het EWC besloten om een tweede tussentijdse rapportage, te laten vervallen. Beoogde onderwerpen daaruit worden, voorzover thans relevant, opgenomen in de rapportage die voor u ligt³.

De onderhavige rapportage omvat de resultaten van de eindevaluatie van het project Innovatie Misdaad Analyse. Het rapport is als volgt opgebouwd. Na deze inleiding volgt hoofdstuk 2, waarin de onderzoeksvragen staan beschreven die, aan de hand van deze eindevaluatie, worden beantwoord. In hoofdstuk 3 wordt verslag gedaan van de resultaten van het project in Limburg-Zuid, het korps dat van meet af aan betrokken is geweest bij het IMA.

Noot 1 P.T. Reijnga, C. Boelman, R. Cappel, P. van den Dool, J. Huizing en M.J.J. Lopez, "Doorbraak bij inbraak; Kansen en mogelijkheden om het fenomeen woninginbraakeffectief, doelmatig en klantgericht terug te dringen", Den Haag: NPI, Expertisecentrum Woningcriminaliteit, 1998.

Noot 2 Mireille Geldorp en Bram van Dijk, "Hink, stap, sprong. Tussentijdse evaluatie van het project Innovatie Misdaadanalyse", Amsterdam, DSP, 1998.

Noot 3 Het gaat daarbij in ieder geval om een beschrijving van de werkwijze van de herbezoekteams in Limburg-Zuid.

Hoofdstuk 4 betreft een beschrijving van hetgeen in andere korpsen in Nederland, waaronder IJsselland, is gerealiseerd met het project. In hoofdstuk 5 zijn de conclusies en een advies over een mogelijk vervolg van het IMA-project opgenomen.

2 Onderzoeksvragen

Het eerste deel van deze eindrapportage richt zich op de beantwoording van de onderzoeksvragen die zijn geformuleerd om het verloop en de resultaten van de pilot in Limburg-Zuid in kaart te brengen. Het gaat om de volgende vragen⁴:

- 1 Welke activiteiten zijn in de pilotregio's uitgevoerd onderscheiden naar:
  - activiteiten gericht op het realiseren van randvoorwaarden; materiaal en benodigde deskundigheid;
  - de misdaadanalyses;
  - de interne communicatie over de resultaten van de misdaadanalyses?
- 2 Welke leerervaringen zijn bij deze uitgevoerde activiteiten opgedaan?
- 3 Zijn de benodigde randvoorwaarden (zoals omschreven bij onderzoeksvraag 1) in voldoende mate gerealiseerd?
- 4 In hoeverre hebben de uitgevoerde analyseactiviteiten op regionaal niveau geleid tot een verdiept inzicht in de samenhang tussen dadertypologieën, ruimtelijke spreiding en situationele kenmerken van woninginbraak?
- 5 In hoeverre zijn er innovatieve methoden, technieken en technologieën voor misdaadanalyse ontwikkeld? Wat is de meerwaarde hiervan ten opzichte van de bestaande methoden, technieken en technologieën?
- 6 In hoeverre worden de resultaten van de misdaadanalyses gebruikt door de verschillende politieonderdelen van de regio?

Bovengenoemde vragen worden beantwoord aan de hand van de beschrijving van de pilot in Limburg-Zuid in hoofdstuk 3.

Het tweede onderdeel van de eindrapportage heeft betrekking op de activiteiten die vanuit het IMA-project zijn ondernomen om de inzichten en ervaringen die in de pilot zijn opgedaan ook in andere politieregio's te benutten. Daartoe zullen onderstaande vragen worden beantwoord:

- 7 Welke activiteiten zijn uitgevoerd om de inzichten en ervaringen breder te benutten; onderscheiden naar:
  - directe ondersteunende activiteiten in verschillende politieregio's;
  - algemene informatieverstrekking naar alle politieregio's.
- 8 In hoeverre dragen de bij onderzoeksvraag 7 genoemde activiteiten bij aan het daadwerkelijk benutten van deze inzichten en ervaringen in andere regio's?
- 9 Welke knelpunten doen zich in andere regio's voor bij het breder benutten van deze inzichten en ervaringen?

De inhoud van hoofdstuk 4 zal dienen als basis voor de beantwoording van onderzoeksvragen 7, 8 en 9.

Noot 4 Het betreft de vragen zoals geformuleerd in het evaluatie- en onderzoeksvoorstel van DSP van juli 2000. Hierin is het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel aangepast aan de veranderingen die het IMA project ten opzichte van de oorspronkelijke plannen had ondergaan.

3 Pilot Limburg-Zuid

3.1 Inleiding

Het projectplan, daterend van juni 2000, dat is opgesteld ten behoeve van het IMA door het Bureau Misdaad Analyse van het korps Limburg-Zuid beschrijft de volgende twee doelstellingen voor het project:

- 1 inzicht te verkrijgen in het fenomeen woninginbraak;
- 2 het verhogen van het oplossingspercentage dan wel het verlagen van het inbraakrisico.

Het project is gefaseerd opgebouwd en bestaat uit:

- een ontwikkelfase;
- een analysefase;
- een implementatiefase⁵.

In dit hoofdstuk worden de voortgang en de resultaten van de drie onderscheiden fases beschreven. In paragraaf 3.3 wordt daarbij uitgebreid stil gestaan bij de *herbezoekteams*. Dit onderwerp zou uitgebreid aan de orde zijn gekomen in de tweede tussentijdse rapportage, welke zoals reeds vermeld werd, is komen te vervallen. Aandachtspunten daarbij waren (en zijn):

- de feitelijke werkwijze van het team;
- informatie die door het team wordt verzameld; aandachtspunten: kwaliteit van de informatie, gebruik van de informatie bij misdaadanalyse, terugkoppeling over (verwerkte) informatie aan het herbezoekteam, gebruik (verwerkte) informatie binnen de regio;
- mogelijke verbeterpunten ten aanzien van werkwijze en gebruik van informatie.

Eerst wordt in paragraaf 3.2 ingegaan op de verrichtingen binnen en de resultaten van de (kwantitatieve) ontwikkelfase.

3.2 Fase 1: Ontwikkeling

Doelstellingen

De hoofdvraag voor deze kwantitatieve onderzoeksfase luidde als volgt:
Welke ontwikkelingen zijn binnen de regio Limburg-Zuid vast te stellen voor het delict woninginbraak in de periode 1 januari 1997 tot en met 31 december 1998?

Afgeleid van deze hoofdvraag werd een zestal te beantwoorden onderzoeksvragen opgesteld:

- 1 Wat kunnen we stellen met betrekking tot de aard en de omvang van de woninginbraken?
- 2 Welke hotspots zijn aan te duiden binnen de regio?
- 3 Wat kunnen we stellen met betrekking tot de mobiliteit van verdachten?
- 4 Wat kunnen we stellen met betrekking tot de modus operandi van de verdachten?

Noot 5 De fasering van het project was aanvankelijk net even anders. Het oorspronkelijke projectplan rept namelijk van 4 fases: een voorbereidingsfase, een kwantitatieve fase, een kwalitatieve fase en een implementatiefase.

- 5 Zijn er typologieën samen te stellen van daders, slachtoffers en objecten?
- 6 Zijn er binnen deze typologieën relaties te ontdekken?

Werkwijze

Ter beantwoording van de onderzoeksvragen werden kwantitatieve analyses uitgevoerd op een omvangrijk gegevensbestand. Dit bestand was opgebouwd uit data ontleend uit het politieregistratiesysteem HKS. Voorzover gegevens niet in het HKS en wel in een ander registratiesysteem aanwezig waren, werd het databestand daarmee aangevuld.

De theoretische grondslag voor de analyses werd gevormd door een conceptueel model, dat al eerder door het EWC was ontwikkeld⁶. Dit 'informatiemodel' werd ten behoeve van de toepassing binnen de pilot vertaald in een 'checklist'. De checklist bestond uit *'een uitgebreide lijst variabelen, die verzameld moeten worden om het delict woninginbraak zo volledig mogelijk in beeld te brengen. De drie componenten (dader, slachtoffer en situatie) en daaronder vallende categorieën zijn daarbij als uitgangspunt genomen.'*

De volgende stap was dat voor ieder van de variabelen uit de checklist werd bepaald aan welke informatiebron deze ontleend zou kunnen worden. Vastgesteld werd dat de delict- en dadergerelateerde gegevens voor een deel uit de registratiesystemen van de politie konden worden gehaald en dat de situationele gegevens konden worden aangevuld door een koppeling te maken met het CBS-bestand 'Kerncijfers Wijken & Buurten'.

De beoogde analyses werden uitgevoerd op basis van een analyseplan met daarin, per onderzoeksvraag, opgenomen een beschrijving van de benodigde variabelen uit het beschikbare gegevensbestand, alsmede van de toe te passen statistische technieken.

Dit analyseplan zou door de landelijk projectleider in een later stadium worden gebruikt als basis voor een breder toepasbaar analyse-tool delictgerichte misdaadanalyse met als doel om de opzet van de analyses en de daarbij gebruikte methoden een bredere verspreiding te geven binnen de Nederlandse politieorganisatie. De ontwikkeling van de analyse-tool en de verspreiding daarvan vormde geen onderdeel van de pilot in Limburg, maar was een taak voor het EWC en de projectleider IMA.

Resultaten

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste resultaten van de eerste fase van het IMA-project:

- totstandkoming van de checklist en het analysemodel;
- vervaardiging van de rapportage Inbraakanalyse.

De belangrijkste conclusie van de rapportage inbraakanalyse was dat het samengestelde databestand weliswaar een groot aantal te benutten gegevens bevatte, en daarmee de onderzoeksvragen voor een belangrijk deel beantwoord konden worden, maar dat niettemin een deel van de benodigde gegevens uit het informatiemodel eraan ontbraken. Daarom werd door de landelijke projectleider van het IMA in gezamenlijk overleg met het Bureau Misdaad Analyse (BMA) van het korps Limburg-Zuid besloten om aanvullende, alsmede actuele gegevens te verzamelen. Uitbreiding van het bestaande gegevens-

Noot 6 Zie hiervoor M.J.J. Lopez en R.A.J. van der Bijl, *Drievoudig perspectief op woninginbraak, Literatuuronderzoek naar de kansen en mogelijkheden voor vernieuwend politieel beleid*, Den Haag, N.P.I., Expertisecentrum Woningcriminaliteit, 1998 en M. Lopez, *Inbraak in zicht, Literatuuronderzoek ten behoeve van de theoretische onderbouwing van het Kwaliteitsprogramma Veilig Wonen*, Den Haag, N.P.I., Expertisecentrum Woningcriminaliteit, 1999

bestand met actuele en aanvullende gegevens werd als 'kwalitatieve verbeteringslag' gezien. Met deze beslissing was de *ontwikkelingsfase* ten einde en begon de fase *toepassing*.

3.3 Fase 2: Toepassing

De tweede fase van IMA, de kwalitatieve verdieping, heeft als hoofddoel het verzamelen van extra gegevens over daders, slachtoffers en situaties van woningbraken, mede met als doel het kwantitatieve databestand aan te vullen met extra gegevens. Hiervoor worden door verschillende typen functionarissen van de politie vragenlijsten afgenomen; door misdaadanalisten, rechercheurs en door zogenaamde herbezoekteams. De herbezoekteams konden tevens een rol spelen. Het idee om in Limburg Zuid herbezoekteams te formeren was al eerder geopperd door het EWC in het kader van de introductie van het politiekeurmerk Veilig Wonen en Slachtofferzorg.

In §3.3.1 wordt het projectplan van de herbezoekteams in Limburg-Zuid kort beschreven. In §3.3.2 wordt dieper ingegaan op de lokale projectleiding en de knelpunten die daarbij zijn ontstaan. De automatisering wordt in §3.3.3 behandeld. In §3.3.4 wordt ingegaan op de taken, de werkwijze en het functioneren van de herbezoekteams. De volgende paragraaf beschrijft de gang van zaken bij de daderinterviews en §3.3.6 behandelt de analyse.

3.3.1 Projectplan

Op basis van de witte vlekken die de analyses in de kwantitatieve fase open bleven, konden BMA en de IMA-projectleider vaststellen welke informatie nog verzameld zou moeten worden. Op basis van dit inzicht hebben BMA en de projectleider zes vragenlijsten ontwikkeld waarmee aanvullende informatie verzameld zou kunnen worden:

<i>Lijst</i>	<i>Invuller</i>
1 Registratiegegevens	Automatisch/ herbezoekteam
2 Vragenlijst slachtofferinterview	Herbezoekteam
3 Schouwingslijst	Herbezoekteam
4 Informatielijst bekende verdachte	Recherche
5 Vragenlijst bekende verdachte	Bureau Misdaad Analyse
6 Sociaal demografische gemeente- en wijkgegevens CBS	BMA

De eerste lijst wordt deels automatisch gevuld vanuit Xpol. Dit is gerealiseerd in samenwerking met de kwaliteitscontroleurs Xpol en bureau Informatie & Automatisering (I&A).

De zesde lijst wordt gevuld met een CBS-bestand. Deze taak wordt door BMA uitgevoerd. In de kwantitatieve fase is hier al ervaring mee opgedaan.

De herbezoekteams zijn uitgerust met een pocket-pc. De herbezoekteams vullen de vragenlijsten in op deze apparaten. BMA kan vervolgens de verzamelde informatie analyseren.

Om het technische deel van het project te verzorgen is I&A van de politie ingeschakeld. Deze heeft vervolgens de informaticavakgroep van de Universiteit van Maastricht ingehuurd om de vragenlijstapplicatie voor de pocket-pc's te ontwikkelen.

3.3.2 Lokale projectleiding

Waar tijdens de kwantitatieve fase de werkzaamheden van IMA zich concentreerden bij BMA, vindt in de kwalitatieve fase een verbreding van het project plaats. Zoals in de vorige paragraaf duidelijk is geworden, is een groot aantal afdelingen en organisaties binnen en buiten de politie erbij betrokken. Aan de algemene projectleiding is echter weinig veranderd bij de start van de kwalitatieve fase. Dit resulteerde erin dat de projectleiding van IMA wordt gedeeld door de hoofden van de betrokken afdelingen. Halverwege de tweede fase is vanuit de IMA-projectleider, die in Limburg de rol van projectbegeleider vervult, een poging gedaan om een algemene projectleider aan te stellen. De beoogde projectleider wil echter niet BMA leiden in dit project, maar als gelijkwaardige partners blijven samenwerken, waarbij hij het hoofd van BMA aanmerkt als eigenlijke projectleider van IMA in Limburg -Zuid. Er is in de praktijk een functionele splitsing tussen de projectleiding over het herbezoekteam en die over de innovatieve misdaadanalyse. Het hoofd van de regionale recherche is verantwoordelijk voor het functioneren van het herbezoekteam. De misdaadanalyse wordt logischerwijs door het Bureau Misdaad Analyse (BMA) gecoördineerd en uitgevoerd. De taken die door I&A worden uitgevoerd, gebeuren op verzoek van de twee andere afdelingen. Overigens worden de herbezoekteams door BMA als een nieuw en zelfstandig project gezien, waar zij slechts in beperkte mate mee te maken hebben.

Op het hoogste managementniveau is het project goedgekeurd door het RMT (Regio Management Team). Door dit orgaan is ook de keuze gemaakt om de herbezoekteams in de districten Kerkrade en Sittard in te zetten. De voorkeur van BMA en de IMA-projectleider lag bij de hele regio of anders Sittard en Maastricht. In Maastricht worden namelijk aanzienlijk meer inbraken gepleegd dan in Kerkrade. Dit besluit is genomen op basis van schriftelijke voorstellen van de latere projectleider van de herbezoekteams.

Op een lager organisatieniveau worden de herbezoekers aangestuurd door de (herbezoekteam)projectleider en de uitvoerend projectleider van het herbezoekteam, zonder dat deze projectleiders zeggingschap hebben over de herbezoekers. De herbezoekers leggen verantwoording af binnen de basiseenheid waar zij werken. Hoewel de basisteamleidingen via het DMT (District Management Team) hebben ingestemd met de herbezoekteams, blijken de herbezoeken binnen de basiseenheden niet altijd evenveel prioriteit te hebben. Ondanks herhaaldelijke verzoeken en aandringen van de (uitvoerend) projectleiders is hierin nog geen verandering gekomen. Alleen in basiseenheid Sittard is een brigadier vrijgemaakt voor het herbezoekteam. Hier vinden echter dusdanig veel inbraken plaats, dat ook hij er niet in slaagt voldoende herbezoeken af te leggen. Hiervoor is een oplossing gevonden door het inschakelen van een groep gebiedsgebonden politiefunctionarissen. De 'oude' herbezoeker verzorgt hier de instructie en begeleiding van deze nieuwe herbezoekers.

De uitvoerend projectleider heeft zorg gedragen voor de werving en trainingen van de herbezoekers. Deze trainingen voor het IMA-gedeelte inhoud gegeven door BMA, de landelijke IMA-projectleider en de Herbezoekteam-projectleider. Over het gebruik van de pocket pc's hebben de herbezoekers instructies ontvangen van I&A en een vertegenwoordiger van de computerleverancier. De uitvoerend projectleider controleert bovendien of de vragenlijsten ingevuld worden en of dat goed is gebeurd. Aanvankelijk beantwoordde hij ook vragen van de herbezoekers over de vragenlijsten en definitiekwesties.

Inmiddels is het efficiënter gebleken om voor dergelijke vragen een directe lijn tussen BMA en de herbezoekers te gebruiken. Met name de herbezoeker in Sittard communiceert veelvuldig met BMA.

De landelijke IMA-projectleider functioneert in het Limburgse deelproject als projectbegeleider. Bij gebrek aan een geautoriseerde projectleider in Limburg-Zuid, heeft hij wel deels als algemeen lokaal projectleider gefunctioneerd en veel tijd gestoken in overleg en sturing. In de kwalitatieve fase, heeft hij zich voornamelijk gericht op het herbezoekteam. Bij BMA bestaat onvrede over de aandacht die hij in de tweede fase aan de analytische kant van het project heeft geschonken.

De landelijke IMA-projectleider werkt vanuit het Expertisecentrum Woning-Criminaliteit (EWC) van het NPI. Hier zijn ook overkoepelende werkzaamheden en enkele uitvoerende taken voor het Limburgse project verricht.

3.3.3 Automatisering

Voor de herbezoekteams is gekozen voor het werken met pocket-pc's. Binnen het korps Limburg-Zuid was reeds ervaring opgedaan met het werken met deze apparaten in een ander project. Door de samenwerking te zoeken met de technisch betrokkenen van dat project is geprobeerd de al aanwezige kennis en ervaring met pocket-pc's te benutten.

Overigens werd door BMA er de voorkeur aangegeven om gebruik te maken van lap-tops en heeft dat ook aan de projectleider van IMA voorgesteld. Onder meer vanuit financiële overwegingen heeft de projectleider van IMA dit voorstel van de hand gewezen. Zoals hieronder zal blijken heeft de keuze om gebruik te maken van pocket-pc's aanzienlijke vertraging van de start van de herbezoekteams veroorzaakt. Dit heeft demotiverend gewerkt voor de betrokkenen bij het IMA-project.

Apparatuur

De IMA-projectleider is de onderhandeling aangegaan met een computerleverancier om de benodigde pocket-pc's voordelig in te kopen. Op het laatste moment werd binnen de organisatie van de leverancier echter toch besloten niet mee te werken, waardoor de apparaten niet op tijd beschikbaar waren. Uiteindelijk is bij een concurrerend merk een korting bedongen op de aanschaf van vergelijkbare computers. Helaas is dit niet gelukt voor de geplande training van de herbezoekers.

Programmatuur

Pas laat in het project werd echter duidelijk dat er een speciale applicatie gebouwd moest worden om de vragenlijsten te laten functioneren op de pocket-pc's. Deze applicatie is door de Universiteit van Maastricht ontwikkeld onder begeleiding van I&A en het EWC. Aangezien de eerste versie van deze applicatie pas kon worden opgeleverd in de week voordat de herbezoekteams zouden beginnen, was uitstel van de startdatum onvermijdelijk.

Synchronisatie

Doordat de herbezoekteams elk werken vanuit hun eigen basiseenheden en ook daar de pocket-pc's bewaren, moet I&A ervoor zorgen dat de verzamelde data uit de pocket-pc's samen worden gebracht in een centraal bestand waar BMA toegang toe heeft. Bovendien moeten gegevens over nieuwe inbraken op de pocket-pc's worden geschreven. Deze beide datastromen moeten 's nacht automatisch gebeuren tijdens een zgn. synchronisatie. Door capaciteits- en technische problemen heeft ook dit deel van de automatisering veel langer geduurd dan bij aanvang werd verwacht. Pas sinds het einde van de

zomervakantie functioneert de synchronisatie goed. Tot die tijd zijn alle vragenlijsten op papier ingevuld en naar de uitvoerend projectleider gestuurd, die ze in zijn pocket-pc invoerde.

Na de synchronisatie is er nog een extra procedure nodig om de gegevens in het statistische programma SPSS in te lezen. Deze procedure is door het EWC aangeleverd. Ze bleek echter nog niet helemaal afgestemd te zijn op de vragenlijsten in de pocket-pc's.

Gebruik pocket-pc

De herbezoekers ondervinden in het gebruik van de pocket-pc's een aantal problemen. In een speciale bijeenkomst met de herbezoekers zijn de problemen geïnventariseerd. De volgende punten worden genoemd:

- storingsgevoelig en kwetsbaar, regelmatig vastlopen;
- wegglijden op een gladde ondergrond;
- onbedoeld worden verkeerde knoppen ingedrukt;
- beeld valt regelmatig weg;
- klein beeld;
- ontbreken van oogcontact met de slachtoffers.

Een praktisch probleem is bovendien dat de pocket-pc's in de ruimten moeten worden bewaard waar ook andere politiemensen er toegang toe hebben. Dit heeft tot problemen geleid doordat anderen het apparaat gingen uitproberen of zelfs uit elkaar halen. Deels is dit probleem opgelost door een wachtwoord te gebruiken op de apparaten.

Een deel van de problemen komt voort uit onervarenheid met het apparaat. Zo werden veel van de apparaten vooral in het begin niet frequent opgeladen waardoor zowel de accu's als de backup-batterijen leegliepen en veel interviewgegevens verloren gingen. Bij sommige herbezoekers speelt ook onwil om met de apparaten te werken een rol. Toch moet de conclusie worden getrokken dat de apparaten niet voor deze functie geschikt zijn. Werken met laptops, zoals door BMA werd gewenst, had waarschijnlijk minder technische en gebruikersproblemen gegeven, maar de problemen van het ontbreken van oogcontact en gebruik ervan door collega's wegens gebrek aan afgesloten opbergruimte waren hetzelfde (of erger) geweest. Bovendien zijn deze veel minder makkelijk bij een schouw mee te nemen en enkele malen duurder in de aanschaf.

De situatie is nu zo dat de meeste herbezoekers de bezoeken zonder de pocket-pc afleggen. De vragenlijsten worden op papier ingevuld. Het apparaat wordt gebruikt om op het bureau de informatie van de papieren formulieren in te voeren.

3.3.4 Herbezoekteams

Taken

Het herbezoekteam heeft een aantal doelen en taken die haar een breder bestaansrecht geven dan alleen voor IMA. De teams zijn zoals reeds gezegd ook opgericht in het kader van preventie en zorg. De herbezoekers hebben de volgende taken:

- Verzamelen extra gegevens ten behoeve van de misdaadanalyse.
- Verzamelen nieuwe informatie ten behoeve van de opsporing van daders en de gestolen goederen.
- Aanbieden en uitvoeren van beveiligingsadvies volgens de normen van het Politie Keurmerk Veilig Wonen.
- Extra aandacht voor het slachtoffer.

In de praktijk blijkt het verzamelen van gegevens ten behoeve van de misdaadanalyse de enige taak te zijn die consequent uitgevoerd wordt en waarvan de kwaliteit ook wordt bewaakt. Twee taken, het verzamelen van gegevens ten behoeve van de opsporing van de dader of van de gestolen goederen en extra aandacht voor de slachtoffers en de mogelijkheid van slachtofferhulp, worden naar eigen inzicht van de herbezoeker wel of niet uitgevoerd. Er is geen kwaliteitsbewaking om ervoor te zorgen dat deze twee taken uniform en goed uitgevoerd worden.

Slachtofferhulp is goed ingeburgerd in Limburg-Zuid. Sommige herbezoekers geven veel aandacht aan het slachtoffer en wijzen daarbij standaard nog een keer op de mogelijkheid van slachtofferhulp. Eén herbezoeker constateert dat slachtoffers soms bij de aangifte aangeven er geen behoefte aan te hebben, maar na een paar week hier toch op terug komen. Na een paar weken kan een trauma toch tegenvallen.

Over invulling van het doel om nieuwe opsporingsgegevens te verzamelen bestaat onduidelijkheid. Het verschil in gegevensstromen naar BMA en naar de betrokken rechercheur wordt niet altijd gezien. Sommige herbezoekers verwachten dat opsporingsinformatie ook via de vragenlijsten in de pocket-pc's bij de recherche terecht komt. Er wordt dan ook geklaagd dat de vragenlijst te weinig ruimte laat om deze informatie in te vullen en men betwijfelt of er wel iets met die opsporingsinformatie wordt gedaan die via de vragenlijsten wordt doorgegeven.

De vierde taak, het geven van preventieadviezen, is na enkele maanden gestopt. Hoewel de betrokkenen het belang van het geven van een preventieadvies ondertekenen en het stopzetten van deze dienstverlening betreuen, bleek het preventieadvies te veel tijd te kosten. De bezoeken werden hierdoor te lang en het uitvoeren van de bezoeken daardoor te moeilijk te realiseren binnen het normale takenpakket van de herbezoekers. Er wordt informeel nog wel eens advies gegeven aan de slachtoffers en ook de items die in de schouwlijst worden opgenoemd wijzen slachtoffers op beveiligingsmogelijkheden (als de schouwlijst als vragenlijst wordt gebruikt). Ook kunnen slachtoffers wel worden doorverwezen naar het preventieteam dat de adviezen en certificering kan verzorgen⁷. De stopzetting van de preventieadviesering werkt overigens voor sommige herbezoekers demotiverend. Het geven van een preventieadvies wordt door veel herbezoekers als effectiever ervaren dan het invullen van de vragenlijsten.

Een resultaat dat niet in de projectopzet werd beoogd, is het verbeteren van het contact van gebiedsgebonden politiefunctionarissen met de lokale burgers. Dit kan leiden tot een betere vertrouwensband en heeft ook informatie van over andere incidenten in de buurt opgeleverd.

Werkwijze

Er zijn herbezoekerteams aangesteld op de basiseenheden van de districten Kerkrade en Sittard. Hiervoor zijn voornamelijk gebiedsgebonden politiefunctionarissen geworven. Elke herbezoeker is verantwoordelijk voor de slachtoffers in de eigen basiseenheid. De werkwijze verschilt echter per basiseenheid en soms per situatie. Als er een aangifte wordt gedaan van een inbraak krijgen de herbezoekers van elke basiseenheid informatie op hun pocket-pc over de inbraak. In basiseenheid Sittard wordt vervolgens de meest zorgvuldige

Noot 7 Deze mogelijkheid van doorverwijzing verdwijnt echter in 2002 omdat dit preventieteam dan ophoudt te bestaan. Er zal dan nog wel een mogelijkheid bestaan om slachtoffers door te verwijzen naar particuliere beveiligingsadviseurs.

procedure gevolgd. Na minimaal twee weken maakt de herbezoeker een afspraak met het slachtoffer voor een herbezoek. De herbezoeker print vervolgens de aangifte, de lijst van gestolen goederen, mutaties over de inbraak en technische rechercheverslagen om goed voorbereid te zijn. De eerste vragenlijst wordt deels automatisch ingevuld en wordt deels op basis van de verzamelde informatie ingevuld. Tijdens het bezoek stelt de herbezoeker de vragen uit lijst 2 en voert vervolgens in en om de woning een schouw uit om zelf lijst 3 in te vullen. In het gesprek met het slachtoffer wordt de inbraak ook verder besproken, wordt er gevraagd naar informatie die eerder vergeten was door te geven aan de politie, wordt de mogelijkheid van slachtofferhulp nogmaals onder de aandacht gebracht en wordt aangeboden een preventieadvies te geven.

Er worden ook andere werkwijzen gevolgd. In een deel van de gevallen bezoekt de herbezoeker in zijn functie als gpf-er al direct na de melding van de inbraak het adres om de aangifte op te nemen. Het komt voor dat de vragenlijsten daarop direct aansluitend worden afgenomen. Meer gebruikelijk is het dat wanneer een herbezoeker tijd heeft tussen de lopende zaken door, hij slachtoffers gaat bellen om te vragen of men op dat ogenblik tijd heeft. Het eerste slachtoffer op de lijst dat thuis is, wordt terstond bezocht. Er is dan geen tijd voor een uitgebreide voorbereiding middels het opvragen van aangifte, rechercheverslagen etc.

Het snelst is de werkwijze die de uitvoerend projectleider volgt om de achterstanden weg te werken in de basiseenheden waar hij zelf niet werkt. In deze gevallen worden de slachtoffers telefonisch benaderd om met hen zowel de interviewlijst (lijst 2) als de schouwlijst (lijst 3) af te nemen. Deze werkwijze is niet de bedoeling en heeft duidelijk niet de voorkeur van BMA.

Knelpunten

Het enige doel dat in de praktijk echt uit de verf komt is het verzamelen van gegevens voor de misdaadanalyse. Er bestaan hierbij nog enkele problemen. Het belangrijkste probleem is de grote achterstand. Van de circa 950 inbraakslachtoffers die bezocht hadden moeten worden, zijn er circa 460 daadwerkelijk ondervraagd met de vragenlijsten.

De achterstand is veroorzaakt door een aantal problemen, die in de voorgaande paragrafen reeds aan de orde zijn gekomen.

- Automatisering werkte eerste half jaar niet. Een deel van de basiseenheden heeft het hele project laten liggen totdat de pocket-pc's goed werkten.
- Basiseenheden stellen andere prioriteiten en maken daardoor herbezoekers niet vrij voor hun taak. Bij de meeste herbezoekers moeten de herbezoeken tussen de dagelijkse werkzaamheden door gebeuren in de spaarzame 'vrije' uurtjes. Hierdoor kunnen afspraken met slachtoffers ook moeilijk van tevoren worden afgesproken.
- Motivatie van sommige herbezoekers is niet erg hoog door de aanvangsproblemen en het schrappen van het geven van preventieadviezen.
- Veel mensen uit het aanvankelijk getrainde herbezoekteam hebben later andere functies gekregen en moesten dus vervangen worden, wat niet altijd is gebeurd.

Een ander probleem is dat de vragenlijsten niet op identieke wijze ingevuld worden: Om de achterstanden weg te werken is de uitvoerend projectleider, in overleg met anderen, begonnen telefonisch de vragenlijsten af te nemen. Hoewel deze functionaris geen nadelen merkt van deze aanpak, is deze aanpak onderzoekstechnisch niet wenselijk. Met name de schouwlijst maakt het persoonlijk aanwezig zijn nodig. Het laatste probleem sluit hier direct op aan.

De schouwlijst wordt door een deel van de herbezoekers als vragenlijst gebruikt in plaats van als een schouwlijst. Ook dit zal leiden tot afwijkende resultaten.

3.3.5 Daderinterviews

Om meer informatie over daders te verzamelen zijn twee vragenlijsten ontwikkeld. De eerste lijst bevat vragen die tijdens het rechercheonderzoek gesteld kunnen worden. Het is daarom ook de bedoeling dat de betrokken rechercheurs deze lijst invullen en daarvoor eventueel extra vragen stellen tijdens het verhoor.

Deze opzet wordt in Kerkrade ook zo uitgevoerd. In Sittard is dit, vanwege wisselingen in de bemensing aldaar, niet gelukt. Als de rechercheur de vragenlijst niet invult, neemt de misdaadanalist de vragen over.

De tweede vragenlijst moet worden afgenomen tijdens een interview, dat plaats vindt als de rechercheurs klaar zijn met een dader. Hierbij is het belangrijk om de dader duidelijk te maken dat de informatie die in dat interview wordt gegeven niet voor zijn vervolging gebruikt zal worden. Deze interviews worden daarom niet door rechercheurs, maar door misdaadanalisten uitgevoerd. Zij hebben hiertoe een uitleg gekregen over de bedoeling en werkwijze van de interviews.

BMA heeft de indruk dat de inbrekers over het algemeen naar waarheid antwoorden op de vragen. Daarbij helpt dat de vragen algemeen zijn en niet gericht op de zaak waar de dader voor is aangehouden. BMA controleert ook antwoorden van de geïnterviewde daders over eerdere delicten.

3.3.6 Analyse data fase 2

BMA geeft aan dat de data die bij hen binnenkomen van goede kwaliteit is. De lijsten zijn goed ingevuld.

Door vertragingen en capaciteitsproblemen in het project, beschikt BMA echt nog niet over een databestand dat groot genoeg is om er analyses op uit te voeren. Het is nog onduidelijk of dit nog wel lukt voor het einde van het project. Mogelijk blijven de herbezoekteams langer bestaan om de achterstand in de bezoeken in te halen.

Het aantal daders dat tot noch toe is bevraagd is gering, een tiental. De informatie zal daarom in een kwantitatieve analyse waarschijnlijk niet tot uitkomsten leiden. Kwalitatieve analyse zou nog wel tot inzichten kunnen leiden in de werkwijze van inbrekers. Er is eenmaal een tussentijdse rapportage opgesteld op basis van een klein bestand. De resultaten hiervan worden echter niet betrouwbaar geacht en zijn daarom ook niet verspreid onder de herbezoekers.

3.3.7 Verbeterpunten

Op basis van de analyse van het project en de knelpunten is een aantal verbeterpunten aan te geven die het project of een herhaling van het project elders ten goed zou den komen.

- Herbezoekers zouden meer op alle taken aangestuurd en gecontroleerd kunnen worden.
- Herbezoekers zouden een deel van hun tijd vrij gemaakt moeten worden om de bezoeken op afspraak te kunnen afleggen.

- De vragenlijsten kunnen beter op papier aan de herbezoekers worden gegeven. Een administratieve kracht kan zorg dragen voor de invoer via een normale pc.

Lokale projectleiding duidelijk bij een persoon of een overleg neerleggen. In dit geval had een projectleidersoverleg samengesteld kunnen worden uit het hoofd van BMA en de projectleider van de herbezoekteams.

3.4 Fase 3: Implementatie

Limburg

De start van de derde fase van het project is in de loop van het proces enkele malen uitgesteld. Doelstellingen van de 3^e fase van de pilot in Limburg-Zuid waren volgens de rapportage inbraakanalyse:

- minder woninginbraken;
- hoger oplossingspercentage.

De middelen om deze doelstellingen te bereiken werden als volgt beschreven: *'door inzicht (...) te koppelen aan actuele informatie over ontwikkeling van woninginbraak in een bepaald gebied, waardoor de mogelijkheid ontstaat om hier gericht repressief en/of preventief actie op te ondernemen.'*

Onlangs hebben 2 stukken van de hand van de landelijk projectleider van het IMA het licht gezien, waarin op de toekomst van het project wordt ingegaan⁸. In het stuk 'De landelijke implementatie van delictgerichte criminaliteitsanalyse' staat vermeld dat wanneer het RMT van Limburg Zuid haar toestemming verleent voor de derde fase van het project er een plan van aanpak zal worden ontwikkeld, *'waarin per werkprocesfase staat aangegeven hoe de nieuwe kennis kan worden ingezet om de aanpak van woninginbraak te verbeteren. Het plan wordt zo opgesteld dat het qua structuur door andere korpsen kan worden overgenomen als aanvulling op de digitale analysetool'*. Hiertoe is door de landelijk projectleider het volgende stappenplan opgesteld voor de pilot Limburg-Zuid:

- validering en promotie van de digitale analysetool (die in IJsselland is ontwikkeld en uitgetest);
- uitvoering van analyses met de database, die is geactualiseerd en verrijkt met de gegevens uit fase 2;
- vertaling van de analysesresultaten naar een concreet plan van aanpak.

Uit gesprekken met de misdaadanalist en diens leidinggevende in Limburg-Zuid blijkt echter dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de betrokken afdeling het project zal voltooien door middel van het doorlopen van de derde fase, implementatie, van het project. De reden hiervoor is dat men ontevreden is over wat er tot nu toe met het project is bereikt. Voor het hoofd van de afdeling is er pas wat bereikt *'op het moment dat ook de basispolitiezorg iets met het model zou kunnen'*. En dat is nog steeds niet het geval, omdat men in feite nog steeds in de fase van de dataverzameling zit. Eén van de analysesresultaten die men binnen het project had willen bereiken was: inzicht in de onderlinge samenhang van de profielen van daders, slachtoffers en objecten. Volgens de misdaadanalist is ook dat nog niet bereikt. Het hoofd van de afdeling geeft daarnaast aan dat de analyses te tijdrovend zijn.

Noot 8 Alhoewel één van de notities zich wat nadrukkelijker richt op de pilot in Limburg-Zuid, hebben de beide notities een vergelijkbare strekking. Om die reden wordt in deze paragraaf slechts uit één van de beide stukken geciteerd.

De betrokkenen zijn wèl van een plan om een eindrapportage te schrijven, met daarin verwerkt de resultaten van de nog uit te voeren analyses met nieuwe gegevens. Men wil kijken wat het inhoudelijk oplevert, om op basis daarvan de diverse vragenlijsten mogelijk te verkorten. Een tweede doel van de rapportage is het doen van verantwoording naar de korpsleiding. Daarnaast wil men het verhaal terugkoppelen naar de mensen aan de basis, onder andere bij de herbezoekteams, die met hun inzet hebben bijgedragen aan het verwerven van de extra gegevens.

Tot slot vindt een interne evaluatie van het project plaats, waarna het als het aan BMA ligt hoogstwaarschijnlijk zal worden afgesloten.

Daarbij kan worden aangetekend dat een beslissing over het al dan niet doorgaan met de derde fase van het project formeel gesproken bij het RMT ligt.

4 Landelijke verbreding

Naast de activiteiten binnen de politieregio Limburg-Zuid is door de landelijk projectleider van het IMA, in een aantal gevallen in samenwerking met de betrokken misdaadanalist uit Limburg-Zuid, een groot aantal initiatieven ontplooid om ook andere korpsen te interesseren voor participatie in (een deel) het IMA-traject. In de tussentijdse evaluatie is reeds beschreven welke activiteiten in deze richting aan de start van het project zijn ontplooid. Op deze plek wordt beknopt verslag gedaan van de activiteiten die, met het oog op een landelijke verbreding, sindsdien zijn uitgevoerd:

- Publicatie en landelijke verspreiding van de rapportage en CD-Rom 'Inbraakanalyse';
- Publicatie van wetenswaardigheden over het IMA in diverse afleveringen van 'Doorbraak bij Inbraak', het maandelijks bulletin van het EWC;
- Publicatie van artikelen over het IMA in diverse vakbladen, onder andere in het Tijdschrift voor de Politie, SEC en het Algemene Politieblad.
- Diverse presentaties tijdens de driemaandelijks bijeenkomsten van het netwerk Landelijke Aanpak Woningcriminaliteit (LAW).
- Opbouwen van persoonlijke contacten met geïnteresseerden in de diverse korpsen, waaronder in Kennemerland, Limburg-Noord, Hollands-Midden, Gelderland-Midden, Twente en IJsselland.
- Analyses op het gebied van herhaald slachtofferschap voor de regio's Twente, Gelderland-midden en IJsselland.

IJsselland

De actieve werving van overige, mogelijk geïnteresseerde korpsen heeft geleid tot een concrete betrokkenheid van politieregio IJsselland bij het IMA. De bewerkingen en analyse die in Limburg-Zuid zijn uitgevoerd, worden als basis gebruikt voor de ontwikkeling van een digitale analyse-tool, dat andere korpsen in staat moet stellen de analyse ook uit te voeren. Deze analyse-tool wordt in IJsselland uitgetest door een misdaadanalist. Het is de bedoeling dat op basis van de ervaringen die hier worden opgedaan, een verbeterde versie van de tool wordt uitgebracht.

Uit het telefonische interview met de misdaadanalist in IJsselland blijkt het volgende. De voortgang in IJsselland verloopt minder snel dan aanvankelijk gepland. De misdaadanalist die met de taak is belast, wijdt dit aan de relatief lage prioriteit die de uitvoering van de analyse heeft. Hoewel onderkend wordt dat inbraak een grote impact heeft op de slachtoffers, blijken in IJsselland relatief weinig inbraken plaats te vinden. In de dagelijkse praktijk gaan veel andere werkzaamheden daarom vóór, waardoor de IMA-werkzaamheden telkens uitgesteld worden. Vandaar dat het inbraakdatabestand nog niet gereed is voor analyse. Het staat ook nog niet vast of de analyse wel in IJsselland zelf uitgevoerd zal worden (onder begeleiding van de IMA-projectleider). In IJsselland wordt de mogelijkheid open gelaten dat deze klus door de projectleider zelf zal worden geklaard.

Kennemerland

In het kader van de eindevaluatie is tevens een telefonisch interview gehouden met een betrokkene van het korps Kennemerland. De contacten met de projectleider van het IMA hadden te maken met de wens in Kennemerland om op basis van een bestaand inbrakenbestand een experiment uit te voeren met Geographic Profiling. Het doel was om, door geografisch weergave van de inbraken, het vermoedelijke woonadres van de dader te achterhalen.

De bestandssoftware bleek echter dusdanig verouderd dat het niet meer door het korps ondersteund werd. Daardoor is het technisch niet gelukt deze data te gebruiken. Er is besloten het experiment op te schorten totdat het bestand is overgezet in een modern en toegankelijk systeem. Het is echter onduidelijk wanneer dit uitgevoerd zal worden. Deze werkzaamheden staan al enige jaren op het programma.

De innovatieve inbraak analyse die door IMA is ontwikkeld, zal waarschijnlijk niet in Kennermerland uitgevoerd worden. Al bij eenvoudigere analyses is gebleken dat deze gegevens niet uit het systeem onttrokken kunnen worden.

Andere korpsen

Om de belangstelling te meten onder andere korpsen in het land voor de rapportage 'Inbraakanalyse', de toepassing van de analysemethode van het IMA, alsmede van de nog te verschijnen analyse-tool, is gesproken met twee van de leden van het landelijk netwerk misdaadanalyse (LNM) van de politie. Namens het LNM deelt één⁹ van hen ons mede dat zowel hijzelf als anderen binnen het LNM het rapport 'inbraakanalyse' zeer zorgvuldig hebben gelezen. Na lezing is men tot de conclusie gekomen dat de beschreven wijze van onderzoek wetenschappelijk zeker interessant kan zijn. Binnen het LNM meent men echter dat het voor de politiepraktijk te weinig waarde heeft. Daarnaast is men van mening dat het de politie aan capaciteit en tijd ontbreekt om deze aanpak te kunnen implementeren en heeft men tevens de indruk dat de analysemethode voor normale politieonderzoeksafdelingen te ingewikkeld is. Hij stelt vast dat binnen het LNM geen behoefte bestaat aan een dergelijke aanpak van onderzoek, noch voor een eventueel handboek dat de implementatie van het vergaren van het onderzoeksmateriaal begeleidt.

Door het LNM zelf is geen contact opgenomen met de projectleider en is ook geen kennis genomen van de vorm en inhoud van de digitale analyse-tool. Misdaadanalisten van de korpsen Hollands-Midden en Gelderland-Midden hebben volgens de IMA-projectleider wel kennis genomen van de conceptversie van de analyse-tool en zich hierover enthousiast uitgelaten.

Ideeen voor toekomstige landelijke implementatie

Bij een eventuele landelijke implementatie van de inzichten die het IMA-project heeft opgeleverd, staat de analyse-tool delictgerichte misdaadanalyse centraal. Met dit in ontwikkeling zijnde instrument wordt beoogd misdaadanalisten te laten zien hoe gegevens over inbraak stap voor stap verzameld, geschoond, bewerkt en geanalyseerd kunnen worden en hoe een rapportage opgesteld kan worden.

In de eerder genoemde notitie "De landelijke implementatie van delictgerichte criminaliteitsanalyse" wordt voorgesteld, om met de opheffing van het EWC de doorontwikkeling neer te leggen bij de ABRIO-organisatie.

Raadpleging van een vertegenwoordigster van Abrio levert op dat de organisatie inderdaad bereid is de verdere ontwikkeling van IMA onder haar hoede te nemen, zonder daarvoor overigens eigen middelen te reserveren. Het standpunt van Abrio is dat het project weliswaar al te lang loopt, maar dat het ongewenst is om de activiteiten te staken voordat de effectiviteit van de methodiek c.q. de producten zijn vastgesteld. De bruikbaarheid van IMA-producten of -methodiek wordt volgens de betrokkene bepaald door de mate waarin de politie beter in staat is delicten op te lossen. Binnen Abrio meent men dat de 'IMA-methode' mogelijk geschikt is om op te nemen binnen de opleidingen.

Noot 9 De ander gaf aan te weinig van het IMA-project op de hoogte te zijn.

De daadwerkelijke landelijke implementatie (verspreiding van de analyse-tool) kan vervolgens vorm krijgen, zo staat vermeld in de bovengenoemde toekomstgerichte notitie:

- via de ABRIO-werkgroep analyse;
- via plaatsing van de digitale analysetool op het Politiekennisnet (PKN) door het LSOP;
- door middel van een vertaling van de analysetool naar een digitale PSN-cursus op het Politie Studie Net (PSN) en bij voldoende behoefte, een cursus voor het ICR, in samenwerking met het LSOP.

5 Conclusies en advies

Bereiken van de doelstellingen

Vooraf moet daar direct bij aangetekend dat het IMA-project veel vertraging heeft opgelopen en op het moment dat de evaluatie moest worden uitgevoerd was de tweede van de drie fases nog niet afgerond. Dit brengt automatisch met zich mee dat de doelstellingen van het project slechts gedeeltelijk zijn bereikt.

De belangrijkste oorzaak van de vertraging is gelegen in de ambitieuze opzet van de tweede fase van de pilot in Limburg. Het starten van herbezoekteams kwam in feite neer op het starten van een nieuw project binnen het bestaande project. Daarbij komt dat de keuze om direct bij de start van de herbezoekteams met pocket-pc's te gaan werken verkeerd is uitgedacht en veel tijd en energie heeft geveerd die beter besteed had kunnen worden. Dit heeft er bovendien toe geleid dat bij het BMA in Limburg Zuid de motivatie voor het IMA-project verminderde.

Ten aanzien van het bereik van de vier doelstellingen worden de volgende conclusies getrokken.

- 1 De activiteiten die tot dusver in het kader van het IMA-project zijn uitgevoerd hebben tot op zekere hoogte geleid tot een verdiept inzicht in de samenhang tussen dadertypologieën, modus operandi, slachtoffertypologieën, de ruimtelijke en situationele kenmerken van woninginbraak. Deze verdiepte inzichten zijn vastgelegd in de rapportage Inbraakanalyse (januari 200). Door de vertraging die is opgelopen in fase 2 zijn nog geen analyses uitgevoerd met aanvullende informatie over slachtoffers en daders en is op dit moment nog niet vast te stellen in hoeverre deze analyses zullen bijdragen aan een verdere verdieping van het inzicht.
- 2 In Limburg Zuid zijn de randvoorwaarden voor het uitvoeren van strategische misdaadanalyse verbeterd. Deze verbeteringen zijn met name tijdens de uitvoering van de eerste fase gerealiseerd en hebben betrekking op:
  - toegenomen deskundigheid van de betrokken medewerker van de afdeling informatie en automatisering;
  - verbetering van de registratie van modus operandi in HKS.
- 3 Aan de (door)ontwikkeling en toepassing van innovatieve methoden, technieken en technologieën voor strategische misdaadanalyse is in het kader van het IMA-project veel aandacht besteed. De meest in het oog springende voorbeelden hiervan zijn:
  - de strategische analysetechnieken (waaronder discriminant-analyse hiërarchische clustertechniek en een combinatie van die techniek met factoranalyse en K-means) die zijn toegepast in de rapportage "Inbraakanalyse";
  - De in ontwikkeling zijnde analyse-tool delictgerichte misdaadanalyse, waarin gebruik wordt gemaakt van ervaringen die in Limburg zijn opgedaan.
  - De belangrijkste meerwaarde van het IMA-project heeft tot nu toe vooral gelegen in het feit dat men er in Limburg in geslaagd de informatie uit HKS en BPS op een zodanige wijze te ontsluiten dat basisinformatie over inbraken (waar, wanneer en hoe gebeurt het) te presenteren.

- Het eerste voorbeeld heeft weliswaar bijgedragen aan een verdiept inzicht over inbraak, tegelijkertijd kan echter worden geconstateerd dat het directe nut van deze analyses voor de praktijk van het politiewerk gering is en deze analyses een specialistische kennis vereisen die bij misdaadanalisten bij politiekorpsen niet aanwezig is. De conclusie luidt dan ook dat het uitvoeren van dergelijke analyses voor landelijke beleidsmakers wellicht een meerwaarde kan hebben, maar nauwelijks aansluit bij de behoeften die binnen regiokorpsen leven. Op dit moment is het nog niet mogelijk om een uitspraak te doen over het nut van de analyse-tool aangezien de ontwikkeling daarvan nog niet voltooid is.
- 4 Tot slot kan in het verlengde van het voorgaande worden geconcludeerd dat de resultaten van de uitgevoerde analyses tot dusver nauwelijks gebruikt zijn bij beleidsontwikkeling en uitvoerende politiewerkzaamheden binnen Limburg Zuid en andere politieregio's. Dit kan echter ook nog niet verwacht worden omdat deze doelstelling pas in de derde fase gerealiseerd zou kunnen worden.

Eindoordeel en advies

Aangezien het pilotproject in Limburg Zuid op dit moment nog niet is afgerond, is het enigszins prematuur een eindoordeel te vellen. Op grond van de resultaten van de evaluatie kan echter wel worden vastgesteld dat de ambitieuze wijze waarop het project is opgezet en uitgevoerd, onder meer tot uitdrukking komend in de zeer specialistische analyses die zijn toegepast in de rapportage Inbraakanalyse, het experiment met de pocketcomputers en de veelheid van informatie die voor fase 2 verzameld moet worden er toe heeft geleid dat het project tot dusver weinig resultaten heeft opgeleverd die zijn toegepast bij beleidsontwikkeling en uitvoerende politiewerkzaamheden in Limburg Zuid. Hetzelfde geldt voor toepassing van producten (die in het kader van IMA ontwikkeling zijn) bij misdaadanalyse in andere regio's.

Dit laat onverlet dat het in ontwikkeling zijnde analysetool delictgerichte misdaadanalyse, die mede gebaseerd is op de ervaringen in Limburg Zuid, bruikbaar kan zijn voor misdaadanalyse in politieregio's. In ons advies wordt hier nader op ingegaan.

Is er toekomst voor het IMA-project? Deze vraag is des te prangender, aangezien het expertisecentrum woningcriminaliteit op 31 december 2001 ophoudt te bestaan.

Het Abrio heeft belangstelling om een vervolg op het IMA-project onder haar hoede te nemen. Als hiertoe wordt overgegaan dient naar onze mening rekening te worden gehouden met de volgende adviezen¹⁰

- Bij een vervolg op het IMA-project moet het aloude adagium "Back tot basics" als uitgangspunt worden genomen. Waar voor gezorgd moet worden is dat elk korps in staat is om basisgegevens over inbraak (waar, wanneer en hoe gebeurt het) op een simpele wijze en op elk gewenst moment te genereren en aan te wenden in het kader van beleidsontwikkeling en uitvoerend politiewerk. Bij het verder ontwikkelen van de analyse-tool delictgerichte misdaadanalyse.

Noot 10 Deze adviezen liggen overigens in het verlengde met de eerdere rapportage "Hink, Stap... Sprong.

- Het ligt voor de hand dat dergelijke basisinformatie niet alleen voor inbraak maar ook voor andere delicten die frequent voorkomen gegenereerd kan worden.
- Het is zeer wenselijk dat bovenbedoelde informatie ook door middel van GIS-toepassingen op kaartjes kan worden weergegeven. Verschillende projecten hebben aangetoond dat het visualiseren van informatie, bv. over hot-spots, een duidelijk stimulerend effect heeft op het gebruik van informatie.
- Pas als de basics in een regio in orde zijn, heeft het zin om meer informatie te verzamelen en daar verdere analyses mee uit te voeren. Met het oog hierop kunnen aparte modules worden ontwikkeld, die betrekking hebben op analyse van informatie over respectievelijk daders, slachtoffers.